RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2020/1863

z dne 14. maja 2020

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za železnice (ERA) za proračunsko leto 2018

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za železnice za proračunsko leto 2018,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za promet in turizem,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0061/2020),

A. ker je na podlagi poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) Agencije Evropske unije za železnice (v nadaljnjem besedilu: agencija) njen proračun v proračunskem letu 2018 znašal 28 793 243 EUR, kar je 6,31 % manj kot leta 2017; ker proračun agencije izvira predvsem iz proračuna Unije ([2]);

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2018 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2018 znašala 99,98 %, kar je nekoliko manj (0,02 %) kot leta 2017; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja odobrenih plačil znašala 88,96 %, kar je 1,66 % več kot leta 2017;

2. ugotavlja, da ima agencija pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti in interoperabilnosti evropskega železniškega sistema ter pri izboljševanju konkurenčnosti železniškega in drugih načinov prevoza, in sicer z zmanjševanjem upravnih in tehničnih ovir, spodbujanjem vstopa na trg, zagotavljanjem nediskriminacije, učinkovitejšo porabo javnih sredstev za storitve javnega železniškega prevoza in boljšim upravljanjem infrastrukture; podpira vizijo Komisije za evropski železniški sistem, ki bo imel vodilno vlogo v svetu na področju varnosti;

3. pozdravlja vlogo, ki jo ima agencija pri spremljanju razvoja, preizkušanju in uvajanju evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa (ERTMS), pa tudi pri ocenjevanju specifičnih projektov sistema ERTMS; ugotavlja tudi, da četrti železniški sveženj vsebuje tehnični steber, ki z uvedbo novih nalog za enotno izvajanje okvira EU krepi vlogo agencije; poudarja, da bo agencija dobila več pristojnosti, zato ji bo treba zagotoviti potrebne finančne, materialne in človeške vire, da bo lahko učinkovito in uspešno izvajala svoje nove in dodatne naloge;

4. opozarja, da je sistem ERTMS bistven za vzpostavitev enotnega evropskega železniškega območja; zato poudarja, da je osrednja prednostna naloga optimizirano usklajevanje razvoja in uvedbe sistema ERTMS, da bi zagotovili enoten, pregleden, stabilen, cenovno dostopen in interoperabilen sistem ERTMS po vsej Evropi;

([1]) UL C 108, 22.3.2018, str. 76.
([2]) UL C 108, 22.3.2018, str. 77, subvencija Komisije (28 135 398 EUR), prispevki tretjih držav (657 845 EUR, kar je manj kot prejšnje leto).

5. ugotavlja, da bo agencija v skladu z razširjenimi pooblastili iz nove uredbe o agenciji v letu 2019 začela pobirati pristojbine in dajatve za svoje naloge v zvezi s certificiranjem, pri čemer bo upoštevala posebne potrebe malih in srednjih podjetij; ugotavlja, da pristojbine in dajatve v skladu z Uredbo (EU) 2016/796 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) predstavljajo namenske prihodke agencije; ugotavlja, da so potrebne nekatere spremembe izvedbenih pravil za finančno uredbo agencije, in na podlagi odgovora agencije ugotavlja, da je agencija Komisiji v zvezi s tem predložila zahtevek za odstopanje; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o izvajanju tega novega sistema;

6. poziva agencijo, naj med postopkom certificiranja upošteva posebne potrebe malih in srednjih podjetij, zlasti z zmanjšanjem njihovih upravnih in finančnih bremen;

Uspešnost

7. ugotavlja, da agencija pri svojih operativnih dejavnostih kot ključne kazalnike uspešnosti uporablja nabor železniških kazalnikov, da ocenjuje dodano vrednost svojih dejavnosti, pa tudi druge kazalnike za izboljšanje upravljanja proračuna;

8. spodbuja agencijo, naj izvaja priporočila Računskega sodišča;

9. priznava, da ima agencija zadovoljivo raven doseganja svojih ključnih kazalnikov uspešnosti in ciljev za rezultate ter je v celoti izpolnila začetne dejavnosti po začetku veljavnosti četrtega železniškega svežnja; ugotavlja, da je agencija uresničila svoj cilj, da bi v 95 % primerov pravočasno pripravila poročila, nasvete in mnenja; poudarja, da agencija ni izpolnila cilja 90-odstotnega doseganja vseh rezultatov s finančnim in kadrovskim načrtovanjem, saj jih je le 79,75 % razvrščenih kot doseženih v celoti;

10. pozdravlja, da agencija pri delitvi računovodskih storitev še naprej sodeluje z Evropskim organom za vrednostne papirje in trge; nadalje poziva agencijo, naj za prekrivajoče se naloge razmisli o souporabi virov med drugimi agencijami, ki izvajajo podobne dejavnosti; spodbuja agencijo, naj dejavno išče možnosti za nadaljnje in tesnejše sodelovanje z drugimi agencijami Unije; spodbuja jo, naj preuči možnost souporabe kadrov na nekaterih nestrokovnih, tehničnih in upravnih področjih, s posebnim poudarkom na razvoju sodelovanja s pariškim Inštitutom za varnostne študije;

11. spodbuja agencijo, naj nadaljuje digitalizacijo svojih storitev;

12. ugotavlja, da cilj Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, da se vzpostavi enotni evropski železniški trg, ni bil dosežen; poziva agencijo, naj se v svojih prizadevanjih in objavah osredotoči na to področje;

13. ugotavlja, da bo cilj, da bi promet s cest prenesli na železnico, mogoče doseči le, če bo vzpostavljeno konkurenčno evropsko železniško območje; poziva agencijo, naj pripravi sklop ukrepov, s katerimi bo zagotovila, da bo lahko železniški promet v prihodnje vključen v sodobne logistične verige;

14. poudarja, da bo naslednjih pet let ključnih za prihodnost železniškega sektorja in da je treba agenciji zagotoviti sredstva in osebje, ki jih potrebuje, da se bo lahko spopadla s prihodnjimi izzivi;

15. ugotavlja, da so bile dosežene okvirne zgornje meje, s katerimi Računsko sodišče ocenjuje izvrševanje proračuna na ravni prenosov: 10 % za naslov 1 (osebje) in 20 % za naslov 2 (upravni odhodki); z obžalovanjem ugotavlja, da okvirna zgornja meja za naslov 3 (30 % za odhodke iz poslovanja) ni bila dosežena;

16. ugotavlja, da so rezultati letne primerjalne analize v zvezi z osebjem podobni rezultatom iz leta 2017, saj je 18,4 % zaposlenih opravljalo upravne naloge (18,18 % v letu 2017), 69,7 % operativne naloge (70,16 % v letu 2017) ter 11,90 % nadzor in finančne naloge (11,67 % v letu 2017);

([3]) Uredba (EU) 2016/796 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za železnice in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 881/2004 (UL L 138, 26.5.2016, str. 1).

17. pozdravlja, da si agencija ves čas prizadeva, da se pripravi na nove naloge, kot so bile opredeljene v četrtem železniškem svežnju, in na to, da bo junija 2019 prevzela vlogo organa EU, pristojnega za izdajo dovoljenj za dajanje železniških vozil na trg, enotnih varnostnih spričeval za prevoznike v železniškem prometu in dovoljenj za opremo ob progi v okviru ERTMS; zlasti pozdravlja, da so bila vsa pravna besedila in odločitve upravnega odbora sprejeta pravočasno in da je agencija objavila priročnik za izdajo dovoljenj za vozila; pozdravlja druge ukrepe, ki jih je agencija sprejela, da bi se pripravila na svoje nove naloge (dejavno sodelovanje deležnikov, študije primerov in poskusno izvajanje ter pilotno spremljanje nacionalnih varnostnih organov); pozdravlja vzpostavitev kontaktne točke „vse na enem mestu“;

pozdravlja tudi, da je agencija začela harmonizacijo več kot 14 000 nacionalnih predpisov s področja železniškega prometa;

(a) obžaluje, da železniški promet v nasprotju z letalskim in cestnim prometom še vedno niti zdaleč ni harmoniziran;

(b) poziva agencijo, naj si znatno prizadeva za vzpostavitev enotnega evropskega železniškega območja;

18. ugotavlja, da ima agencija ključno vlogo pri odpravljanju birokratskih ovir v čezmejnem železniškem prometu;

19. ugotavlja, da je bil na področju infrastrukture in tirnih vozil pri uvedbi opreme, potrebne za sistem ERTMS v Evropi, dosežen veliko premajhen napredek, in poziva agencijo, naj predlaga ukrepe za pospešitev tega procesa;

20. obžaluje, da je bilo v letu 2018 ugotovljenih 37 neskladnosti, od katerih jih je imelo 18 finančne posledice (ki so bile v štirih primerih višje od 15 000 EUR); poziva agencijo, naj še naprej poskuša izboljšati upravljanje in postopke javnega naročanja;

21. ugotavlja, da je agencija predlagala, da bi se okvir za dobro ravnanje javnih uslužbencev pregledal; zahteva, da agencija v svojem naslednjem letnem poročilu poroča o nadaljnjem razvoju v zvezi s tem okvirom; pozdravlja, da je agencija še naprej izvajala usposabljanje o etiki in boju proti goljufijam; pozdravlja, da uradu OLAF ni bil prijavljen noben primer suma goljufije; ugotavlja, da se primer, ki je bil prijavljen v letu 2017, še vedno preiskuje;

22. pozdravlja, da je bil pregled za ohranitev standarda ISO 9001 uspešno opravljen;

Kadrovska politika

23. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2018 uresničen 89,19-odstotno, saj je organ zaposloval 132 od 148 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (leta 2017 je bilo odobrenih 139 delovnih mest); ugotavlja, da je za agencijo v letu 2018 delalo tudi 31 pogodbenih uslužbencev in dva napotena nacionalna strokovnjaka;

24. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v letu 2018 na višjih vodstvenih položajih spola nista bila uravnoteženo zastopana (pet moških in ena ženska), prav tako pa ne v upravnem odboru (40 moških in 15 žensk);

25. ugotavlja, da je agencija sprejela politiko o zaščiti dostojanstva oseb in preprečevanju nadlegovanja, da se spodbuja vloga zaupnih svetovalcev in da se osebju priporoča, naj se obrne nanje v primeru težav; ugotavlja, da je bil prijavljen en primer nadlegovanja, noben pa ni bil preiskan ali predložen sodišču;

Javno naročanje

26. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da agencija ni sistematično preverjala cen in pribitkov, ki jih je zaračunaval dobavitelj, ali računov, izdanih izvajalcu okvirne pogodbe za nakup licenc za programsko opremo; priznava, da je agencija uporabljala okvirno pogodbo Komisije, in čaka novo okvirno pogodbo, ki predvideva ponovno odpiranje konkurence; poziva agencijo, naj prilagodi predhodne kontrole za plačila na podlagi okvirnih pogodb in zagotovi konkurenčni postopek za vsa javna naročila;

27. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je agencija s spremembo neposredne pogodbe za organizacijo konference odločila skleniti ločene pogodbe za vse zadevne storitve in jih plačati ločeno, s čimer je umetno razdelila pogodbo, zaradi česar so pogodba in vsa z njo povezana plačila nepravilni; je seznanjen z odgovorom agencije, da namerava pripraviti pogoje za podpis okvirne pogodbe za organizacijo dogodkov;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

28. ugotavlja, da je agencija na svojem spletišču objavila izjave o nasprotjih interesov upravnega odbora in članov osebja ter življenjepise članov upravnega odbora in dela vodstva; pozdravlja, da morajo od junija 2019 celotno višje vodstvo in vsi člani osebja vsako leto podpisati izjavo o nasprotjih interesov;

29. ugotavlja, da po navedbah agencije vzpostavljeni okvir za kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev zajema stroge ukrepe za obvladovanje nasprotij interesov pri posameznikih, vključenih v nove naloge v okviru četrtega železniškega svežnja; ugotavlja tudi, da so se v zvezi z okvirom pojavile praktične težave in se zato predlaga njegova revizija; ugotavlja, da primer suma goljufije, ki je bil prijavljen leta 2017, urad OLAF še preiskuje; ugotavlja, da od takrat ni bil prijavljen noben primer suma goljufije; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o rezultatih preiskave;

30. ugotavlja, da je agencija sprejela smernice o žvižgaštvu, ki so bile objavljene 21. novembra 2018;

Notranje kontrole

31. ugotavlja, da je po reorganizaciji agencije računovodja upravno neposredno povezan z izvršnim direktorjem in ni več vodja skupine za finance in javna naročila;

32. ugotavlja, da je služba Komisije za notranjo revizijo leta 2018 izdala revizijsko poročilo o upravljanju programov, projektov in storitev ter da je agencija pripravila akcijski načrt za morebitne izboljšave na ustreznih področjih; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o ukrepih, ki jih je sprejela v zvezi s tem;

Druge pripombe

33. ugotavlja, da bo agencija do konca prehodnega obdobja (16. junija 2019) spremenila svojo vlogo, saj je doslej zgolj pripravljala politike in razširjala informacije, odslej pa bo v vlogi organa neposredno sodelovala s sektorjem na področju odobritev varnostnih spričeval in tirnih vozil; v zvezi s tem ugotavlja, da je reorganizacija agencije omogočila potrebne spremembe za zagotovitev obdelave novih vlog z opiranjem na strokovnjake ter razvoj programa usposabljanja in sistema spremljanja;

34. ugotavlja, da je agencija 15. aprila 2019 s francoskimi organi podpisala sporazum o sedežu; priznava, da je izbira dvojnega sedeža odločitev Sveta, ki jo mora agencija upoštevati;

35. poziva agencijo, naj se osredotoči na razširjanje rezultatov svojih raziskav v javnosti in naj slednjo doseže prek družbenih medijev in drugih medijskih kanalov;

36. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 14. maja 2020 ([4]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([4]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0121.